

La frase del dia

“Que hi hagi polítics a la presó és gasolina per al procés”

José Montilla, EXPRESIDENT DE LA GENERALITAT I SENADOR

Tribuna

David Vallespín Pérez. Catedràtic de dret processal de la Universitat de Barcelona

El futur de la filologia

En l'actualitat, els estudiants de filologia catalana a les universitats públiques de Catalunya representen un nombre molt baix. Aquest curs acadèmic, tot i constatar-se un mínim repunt, només s'han matriculat 173 alumnes nous en tot el sistema universitari català que imparteix docència de forma presencial. De fet, aquelles universitats públiques que tenen més estudiants, com és el cas de la UB o de la UAB, no han aconseguit arribar al nombre de seixanta alumnes matriculats a primer curs, i d'altres, com la de Lleida, tan sols han arribat a la xifra de quatre estudiants. Aquesta preocupant i, per què no dir-ho, trista realitat, que posa en seriós risc no ja l'ensenyament de qualitat de la llengua catalana, sinó també, en últim extrem, la seva pròpia pervivència, obeeix a la desafortunada concurrència de diferents factors de naturalesa molt heterogènia.

ANCORATS EN EL ROMANTICISME del seu caràcter vocacional i immersos en una etapa de banalització del coneixement, és més que probable que des de les universitats no s'hagi sabut transmetre a la societat, amb el suficient entusiasme, que aquests estudis són moderns i atractius; que gaudeixen d'un elevat percentatge d'ocupabilitat, a curt termini, dels seus titulats; i que a diferència d'altres àmbits de formació als quals es permet *envair*, amb certa lleugeresa, el territori de la formació de les llengües, les filòlogues i filòlegs sí que reben una satisfactòria formació no només a nivell pedagògic, sinó també quant als coneixements lingüístics que hauria d'acreditar, sense excepció, qualsevol que tingui la pretensió d'ensenyar en català.

EN PARAL·LEL, TAMPOC CONVÉ desconèixer l'actual baixa natalitat, que no és previsible revertir a curt termini; la di-

versificació de l'oferta d'estudis d'humanitats, que de forma més o menys encoberta, ha introduït “competència” en el terreny de la formació lingüística; i l'immobilisme propi d'algunes estructures universitàries que ha acabat per provocar que certes facultats de filologia, malgrat el seu innegable prestigi, hagin estat incapaces, quan així ja tocava des de fa anys, de redreçar i redisenyar la seva actual oferta de titulacions.

LA NECESSITAT DE REVERTIR aquesta situació és més que evident, no només des del punt de vista d'assegurar la subsistència futura d'un nombre significatiu de places de professorat als diferents departaments de filologia catalana de les universitats públiques de Catalunya, que no ha de dependre mai d'una incerta voluntat política; sinó

“Avui falten professores i professors de llengua i literatura catalanes, un problema detectat fa temps pels degans de les facultats de filologia

també si tenim present, d'una banda, que en els pròxims anys tindrà lloc la jubilació de la primera fornada de professors de català, la qual cosa generarà més de 500 vacants en l'àmbit de l'educació secundària; i d'una altra, que la consolidació del país ha de començar per la defensa de la seva llengua, en absolut incompatible amb l'ensenyament del castellà i de les anomenades “terceres llengües”, amb la formació de qualitat que ha de correspondre als que hauran d'assumir, en un futur imminent, la cobertura de les necessitats d'una societat dinàmica, amb arribada previsible de gran nombre de migrants, la demanda d'assessors lingüístics que reclama el sector de la comunicació i la inajornable previsió d'un planter de professionals que hauran de jugar un paper cabdal quant al manteniment de la bona salut del mercat editorial a Catalunya.

EL FET QUE AVUI FALTIN PROFESSORES i professors de llengua i literatura catalanes, problema ja detectat fa temps pels degans de les facultats de filologia, no hauria de conduir a improvisades solucions, imposades pels polítics, en les quals la qualitat del sistema quedi relegada, una vegada més, a un segon pla. És hora de repensar el màster de formació del professorat de secundària en llengua catalana i castellana, així com que les universitats, i especialment les seves facultats de filologia, també es posin les piles per, sense oblidar la tradició, saber veure i transmetre el que de bo tenen les seves actuals titulacions i, en paral·lel, sense més excuses, replantejar la seva oferta de grau i màster amb l'objectiu de connectar-la amb l'actualitat, fer els estudis més propers a l'alumnat, tractar de ser menys dogmàtics i fomentar les sinergies amb d'altres facultats que també formen part de l'àmbit de coneixement de les humanitats i les ciències socials.

De set en set

Òscar Palau

El vot útil dels sobiranistes

Com que les propostes del tripartit ultra són tant als antípodes de la majoria de catalans que ja es desqualifiquen per elles mateixes, JxCat i, sobretot, ERC estan dedicant la precampanya del 28-A a fer sortir l'espantall del pacte tapat que propugnen les elits econòmiques. El que, tot i la gesticulació preelectoral, a l'hora de la veritat signarien PSOE i Cs. ERC fins i tot n'ha fet lema, amb allò del “Si tu no hi vas ells hi tornen” i la silueta de Sánchez i Rivera donant-se la mà com ja van fer no fa gaire. No és casual que hi posin la banya. Les enquestes fins ara auguren una disputada lluita per ser la primera força a Catalunya entre republicans i socialistes i, per extensió, entre sobiranistes i unionistes. I els 48 escons que es triïn al país tindran un pes decisiu en la resposta que l'Estat doni en el futur al procés: si més i infinita repressió, o diàleg que respecti les majories aquí.

Això sí, la insistència d'ERC a demanar un “vot útil” que igualment reclama el PSC –també comuns i JxCat, tot i que a priori parteixen de més enrere– respon a una altra derivada preocupant: hi ha una bossa d'electorat independentista que dubta si anar a votar, o fins i tot si votar socialista. Sí sí, defensors de la República que es plantegen donar suport als còmplices del 155 que no han aturat la repressió i neguen tot-hora cap autodeterminació. Trist, però cert. Perquè ni tant han de relativitzar els sobiranistes el perill d'un govern ultradretà (recordem si no a qui va el vot ocult a les enquestes) ni tant els ha d'encegar. Que ningú es deixi enredar: els independentistes poden triar entre diversos “vots útils”, però segur que cap implica el PSOE. Ni quedar-se a casa, és clar. No almenys aquest 28-A, en què, desenganyem-nos, Catalunya és principi, centre i fi de tot.

Sísif

Jordi Soler

